

Racionalno korišćenje energije u funkciji razvoja lokalnih zajednica
22 novembar, 2010, Beograd, Srbija

ENERGERSKI MENADŽMENT NA LOKALNOM NIVOU

Dr Miloš Banjac, pomoćnik ministra
Ministarstvo rudarstva i energetike
Republike Srbije

Aktivnosti Ministarstva

Organizovan pristup u praćenju rada i rešavanja problema lokalne energetike

▣ **Pravni okvir**

- Zakon o energetici, (2004) – obaveze lokanih samouprava
- Strategija razvoja energetike Republike Srbije do 2015. godine, (2005)
- Program ostvarivanja strategije razvoja energetike Republike Srbije 2007-2012, (2007)
- u pripremi - Zakon o racionalnoj upotrebi energije, (2011)

▣ **Projekti ministarstva**

Zakon o energetici

Obaveze lokalne samouprave su:

- redovna izrada lokalnih planova razvoja i njihovo usklađivanje sa Strategijom i Programom (član 7),
- da dostavljaju podatke neophodne za izradu Programa ostvarivanja Strategije (član 6) i podatke za izradu Energetskog bilansa, na zahtev Ministarstva (član 9),
- da izdaju energetske dozvole za objekte za proizvodnju toplotne energije (član 29),
- da donose tarifne sisteme za obračun isporučene toplotne energije (član 70),
- da propisuju uslove za sticanje ispunjenosti statusa povlašćenog proizvođača toplotne energije (član 139),
- da vode registar povlašćenih proizvođača toplotne energije (član 140).

Program ostvarivanja strategije

Detaljnije je definisan način sprovođenja energetske politike na lokalnom nivou:

- izrada energetskih planova razvoja opština,
- uspostavljanje energetski menadžment u opštinama,
- pripremaju planove i programe za korišćenje obnovljivih izvora energije i sprovode ih,
- promovišu i sprovode mere energetske efikasnosti na lokalnom nivou

Zakon o racionalnoj upotrebi energije

Sistem energetskeg menadžmenta

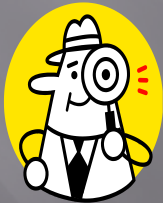
- Obveznici energetskeg menadžmenta su
  - Privredna društva sa pretežnom delatnošću u proizvodnom sektoru - potrošnja finalne energije iznad granice
  - Privredna društva sa pretežnom delatnošću u sektoru trgovine i usluga - potrošnja finalne energije iznad granice
  - **Opštine sa brojem stanovika većim od 20 000**
  - **Zgrade i druge objekte u javnoj svojini – državne uprave**

Zakon o racionalnoj upotrebi energije (2)

Sistem energetskeg menadžmenta

- Obveznici energetskeg menadžmenta imaju obavezu naročito da
  - Sprovode mere energetske efikasnosti
  - povećava energetske efikasnost u obimu koji propisuje Vlada
  - imenuje potreban broj energetskeg menadžera odnosno energetskeg saradnika
  - dostavlja godišnje izveštaje Ministarstvu

Energetski menadžment

Energy Officer

Energetski saradnik

Energy
Manager

Energetski
manadžer

Accredited
Auditor

Ovlašćeni energetski
savetnik

Governmental
Inspector

Državni inspektori

Sistem energetskega menadžmeta u RS

Ministarstvo rudarstva i energetike

- Zakoni i podzakonska akta
- Kreiranje energetske politike
- Prikupljanje programa i planova i periodičnih izveštaja -baze podataka
- Izdavanje licenci menadžerima i savetnicima
- Inspekcija

Inspektori

- povremene nasumične inspekcije
- uputstava i saveti
- izricanje kazni

Imenovanovana za sprovođenje obuka

Agencija za energetske efikasnost

- pružanje obuke
  - Ovlašćeni energetski savetnik
  - Energetskog menadžera
  - Energetskog saradnika
- Širenje programa

Slanje kandidata na obuku za energetskog menadžera i saradnika

Izdavanje potvrda

Registracija obveznika energetskega menadžmeta i energetskih menadžera

Izdavanje potvrda

Podnošenje periodičnih izveštaja

Inspekcija "loše" ocenjenih obveznika EM

Ovlašćeni energetski savetnici

- energetski pregledi
- dobrovoljni energetski pregledi

Izveštaji

Obveznici sistema energetskega menadžmeta (preduzeća, objekti, opštine, ...)

- Prikupljanje i analiza podataka o potrošnji energije, te predlaganje mera i aktivnosti za povćanje EE (energetski menadžer, savetnik)
- Sprovođenje mera i aktivnosti predložene od strane energetskog menadžera i energetskog savetnika
- Izrada trogodišnjih Planova i jednogodišnjih Programa racionalne upotrebe i efikasne korišćenja en.
- Izrada i podnošenje godišnjih izveštaja Ministarstvu
- Izbor energetskog menadžera i saradnika

Projekti Ministarstva

Iz oblasti uspostavljanja energetskeg menadžmenta i energetskeg planiranja u opštinama

2 projekta finansirana iz donacije Kraljevine Norveške u saradnji sa GTZ-om

- “Norveška pomoć Srbiji za sprovođenje politike energetske efikasnosti, izradu energetskeg bilansa na lokalnom nivou i primenu Kjoto protokola” 2007-2008
- “Norveška pomoć Srbiji u uvođenju nove energetske politike i uspostavljanju energetskeg planiranja na lokalnom nivou”, 2008-2009

1 projekat u saradnji sa GTZ-om

- "Pomoć Srbiji u planiranju održivih opštinskih investicija u oblasti racionalnog korišćenja energije u srpskim opštinama"

Projekti Ministarstva (2)

Ciljevi i rezultati

- obuku predstavnika opština- lokalnih energetskih menadžera, a vezano za izradu opštinskog energetskog bilansa
- pripreme izveštaje o stanju lokalnih sistema energetike i potrošnji energije na teritoriji opštine
- pripremu predloga projekata u oblasti energetke efikasnosti

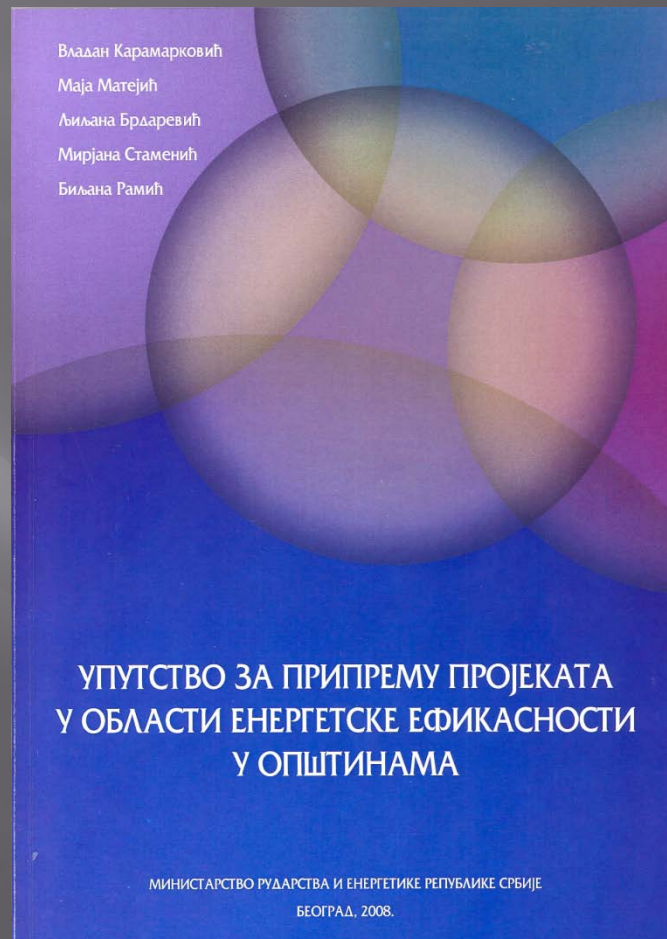
Projekti Ministarstva (3)

Ciljevi i rezultati

- ***Uputstvo za izradu energetskeg bilansa u opštinama.*** Sastavni deo ovog *Uputstva* je i **programski paket** za unos prikupljenih podataka, njihovu obradu i analizu. Programski paket je tako koncipiran da sadrži sve aspekte i tokove koje energetski menadžer u opštini treba da prati i analizira i na osnovu njega razvije opštinsku energetske bazu podataka.
- ***Uputstvo za pripremu projekata u oblasti energetske efikasnosti na lokalnom nivou.***

Uputstva su u okviru pomenutih projekata distriburana opštinama, ali su dostupna svim zainteresovanima u elektronskom obliku.

Uputstva

Dostupna u el. obliku: biljana.ramic@mre.gov.rs

Projekti Ministarstva (4)

Četvrti projekat (koji čeka odobrenje) Kraljevine Norveške:

- definisanje metodologije za pripremu energetske planova opština,
- izradu četiri energetska plana

Pomoć pri realizaciji projekta svih projekata:

- Agencija za energetske efikasnosti
- Regionalnih centara za energetske efikasnosti
  - Beograd, Niš, Novi Sad, Kragujevac, Kraljevo

Projekti Ministarstva (5)

Krajnji cilj

- Uspostavljanje sistema energetskeg menadžera u svim od 165 opština u RS (bez opština na teritoriji Autonomne pokrajine Kosova i Metohije)
- Uspostavljanje stalne komunikacije sa opštinskim energetskeg menadžerima
- Izradu elektronske baze podatka o lokalnim sistemima energetike kao sastavni deo Energetskog informacionog sistema Ministarstva (GIS baze podatak)

Podsticaji

- **Fond za efikasno korišćenje energije – FINANSIRANJE PROJEKATA, PROGRAMA i AKTIVNOSTI** koje za cilj imaju povećanje energetske efikasnosti i veće korišćenje obnovljivih izvora energije, a naročito
  - Primenu tehničkih mera u cilju poboljšanja EE u svim sektorima proizvodnje i potrošnje energije
  - **Uvođenje energetskeg menadžmenta** i sprovođenje energetskih pregleda u industriji, **jedinicama lokalne samouprave,**

Podsticaji (2)

- **Fond za energetska efikasnost**
  - Nepovratna sredstva ili povoljni krediti
  - Ukupan iznos nepovratnih sredstava ne može da bude veći od 50% predviđenih investicionih ulaganja
- **Subvencije, poreske, carinske i druge olakšice**
  - smanjenje PDV-a na energetska efikasna oprema, materijale, uređaje i tehnologiju
  - smanjenje poreza na dobit preduzeća za deo iznosa investiranog u energetska efikasna oprema, materijale, uređaje i tehnologiju, kao i u projekte energetska efikasnosti

Hvala na pažnji!

milos.banjac@mre.gov.rs